

Aanvulling plan-MER

bij bestemmingsplannen Buitengebied Zijpe en
Landelijk gebied Schagen

projectnr. 0245582.00
revisie 2
18 september 2013

auteur(s)

Marijke Visser

Opdrachtgever

Gemeente Schagen
t.a.v. de heer P. Staal
Postbus 8
1740 AA Schagen

datum vrijgave
18 september
2013

beschrijving revisie 2
definitief

goedkeuring
K.E. van Dijk

vrijgave
A. van
Dongen

Projectgroep bestaande uit:

mr. drs. K. van Dijk
ir. M. Korthorst
mevr. drs. M. Visser-Poldervaart

Tekstbijdragen:

ing. R. van Dijk

Fotografie:

Vormgeving:

Datum van uitgave:

18 september 2013

Contactadres:

Monitorweg 29
1322 BK ALMERE
Postbus 10044
1301 AA ALMERE

Inhoud

	blz.
1	Inleiding2
2	Advies van de Commissie3
2.1.1	<i>Aansluiting tussen MER en bestemmingsplan 3</i>
2.1.2	<i>Alternatief zonder toename stikstofdepositie 3</i>
2.1.3	<i>Beoordeling van de stikstofemissie 4</i>
2.1.4	<i>Aardkundige waarden 4</i>
2.1.5	<i>Waterkwaliteit..... 4</i>
3	Beoordeling stikstofemissie.....5
4	Uitkomsten van het m.e.r. en het bestemmingsplan7
4.1	Inleiding 7
4.1.1	<i>Proces 7</i>
4.1.2	<i>Inhoud..... 7</i>
4.1.3	<i>Ruimte in het bestemmingsplan..... 8</i>
4.2	Landelijk gebied Schagen8
4.2.1	<i>Mogelijkheden natuur- en landschapsalternatief..... 8</i>
4.2.2	<i>Afwijkingsbevoegdheid..... 10</i>
4.2.3	<i>Overige milieuaspecten..... 11</i>
4.3	Buitengebied Zijpe 11
4.3.1	<i>Mogelijkheden uitvoerbaar alternatief..... 11</i>
4.3.2	<i>Afwijkingsbevoegdheid..... 12</i>
4.3.3	<i>Overige spelregels..... 12</i>
4.4	Conclusie beide bestemmingsplannen 13
4.5	Alternatief zonder toename stikstofdepositie..... 13
5	Aardkundige waarden14
6	Waterkwaliteit.....15

1 Inleiding

Ten behoeve van de bestemmingsplannen "Buitengebied Zijpe" en "Landelijk gebied Schagen" zijn twee milieueffectrapportages opgesteld. De beide bestemmingsplannen zijn opgesteld in de periode voorafgaand aan de samenvoeging van de gemeenten Zijpe en Schagen met Harenkarspel tot de nieuwe gemeente Schagen. Aangezien de plannen voor samenvoeging van de gemeenten reeds vergevorderd waren tijdens het opstellen van de voorontwerpbestemmingsplannen en de daarbij behorende milieueffectrapportages zijn de beide bestemmingsplannen grotendeels vergelijkbaar qua opzet en is de aanpak van de onderzoeken ten behoeve van de m.e.r. zoveel mogelijk gelijk geweest. Op 1 januari 2013 zijn de gemeenten samengevoegd.

De ontwerpbestemmingsplannen "Buitengebied Zijpe" en "Landelijk gebied Schagen" hebben met de daarbij behorende plan-MERs en Passende Beoordelingen medio 2013 ter inzage gelegen. Tevens is hierop advies gevraagd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: Commissie) en zijn de betrokken instanties en overheden geraadpleegd. Op 27 augustus 2013 heeft de Commissie een conceptadvies uitgebracht, op basis waarvan op 30 augustus een overleg heeft plaatsgevonden tussen de Commissie en de gemeente.

Besloten is op basis van het concept advies van de Commissie een aanvullende rapportage te schrijven, die antwoord geeft op de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen. Deze rapportage is bedoeld als aanvulling op de reeds opgestelde plan-MERs, die als bijlage bij deze aanvulling zijn gevoegd. Aangezien de adviezen ten aanzien van de beide plan-MERs grotendeels vergelijkbaar zijn en de plannen door hetzelfde bevoegde gezag worden vastgesteld is ervoor gekozen om één aanvulling voor beide plan-MERs op te stellen.

Het advies van de Commissie strekt zich ook uit tot de Passende beoordelingen, die als bijlage bij de plan-MERs behoort. Deze aanvulling geldt ook als aanvulling op de Passende beoordelingen, voor zover de adviezen betrekking hebben op de effecten die in de Passende beoordelingen in beeld worden gebracht.

2 Advies van de Commissie

In het advies van de Commissie wordt een aantal essentiële tekortkomingen benoemd. Daarbij gaat het advies in op de aansluiting tussen MER en bestemmingsplan, onduidelijkheid over de gebruikte stikstofemissie en de uitwerking van een alternatief zonder toename van de stikstofdepositie. Voor het plan-MER voor het buitengebied van Zijpe zijn daarnaast essentiële tekortkomingen geconstateerd ten aanzien van de aardkundige waarden en de waterkwaliteit. In deze aanvulling wordt op deze punten ingegaan. In dit hoofdstuk wordt het advies van de Commissie samengevat. In de volgende hoofdstukken wordt een aanvulling op de genoemde punten gegeven.

2.1.1 *Aansluiting tussen MER en bestemmingsplan*

Ten aanzien van de aansluiting tussen MER en bestemmingsplan adviseert de Commissie in een aanvulling op het MER voor elk van de in beschouwing genomen alternatieven alle relevante milieuaspecten te beoordelen. De commissie geeft aan dat zowel een maximaal scenario als een realistisch scenario is onderzocht, maar dat ten aanzien van de aangegeven spelregels in het plan-MER voor een "natuur- en landschapsalternatief" (Schagen) of een "uitvoerbaar alternatief" (Zijpe) geen vergelijking gemaakt kan worden met de effecten van de andere alternatieven en de referentiesituatie. De spelregels zijn wel benoemd maar niet uitgewerkt in het MER.

2.1.2 *Alternatief zonder toename stikstofdepositie*

Sterk samenhangend met het advies van de Commissie ten aanzien van de aansluiting tussen MER en bestemmingsplan is het advies ten aanzien van een alternatief zonder toename van de stikstofdepositie. De Commissie schrijft in haar advies dat aannemelijk gemaakt moet worden dat geen aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden zal optreden. Daarvoor stelt de Commissie voor een beschrijving op te nemen van:

- de uitbreidingsruimte binnen bestaande en in het plan opnieuw toegekende bouwblokken van veehouderijen
- de uitbreidingsruimte door vergroting van de bouwblokken van veehouderijen
- de mogelijke toename van de stikstofdepositie als gevolg van omschakeling van grondgebonden naar veehouderijen

De Commissie adviseert deze informatie vervolgens te betrekken bij de motivatie hoe toename van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden wordt voorkomen.

Bovendien merkt de Commissie op dat in het MER Landelijk gebied Schagen een andere ondergrens voor de uitsluiting van significant negatieve effecten op de relevante habitattypen wordt gehanteerd dan in het MER Buitengebied Zijpe. Daarbij wordt naar beleid van hetzelfde bevoegde gezag verwezen - namelijk de provincie Noord-Holland. Daarbij is voor de gemeente Schagen geconcludeerd dat de gemeente bij de beoordeling van de depositie een ondergrens hanteert, waaronder die depositie niet als significant wordt beschouwd. Op grond daarvan wordt gesteld dat de depositie van het realistische scenario niet tot significante effecten op de Natura 2000-gebieden leidt. De Passende Beoordeling onderbouwt niet dat een kleinere depositie niet tot negatieve effecten leidt. Het (voortdurend) optreden van kleine verhogingen van de depositie is in strijd met het streven naar verlaging van de depositie op deze gebieden.

De samenhang tussen de adviezen besproken in paragraaf 2.1.1 en paragraaf 2.1.2 is groot. In deze aanvulling wordt op deze punten dan ook gezamenlijk ingegaan in paragrafen 4.1, 4.2 en 4.3, waarbij in paragraaf 4.1 wordt ingegaan op de algemene zaken, in paragraaf 4.2 op de specifieke onderdelen voor het Landelijke gebied Schagen en in paragraaf 4.3 op de specifieke onderdelen voor Buitengebied Zijpe.

2.1.3 *Beoordeling van de stikstofemissie*

De Commissie is van mening dat in het plan-MER onvoldoende duidelijk gemaakt is hoe de stikstofemissie is berekend. Daarmee constateert de Commissie dat niet geverifieerd kan worden of de emissie en de daarvan afhankelijke depositie in de berekeningen wordt onderschat of juist overschat. De emissiefactoren van ligboxstallen lopen uiteen van 4,7 tot 11,0 kg ammoniak per dierplaats. Ten aanzien van het plan-MER voor Schagen ontbreekt een benoeming van de gehanteerde uitgangspunten voor de referentiesituatie. Voor de gemeente Zijpe ontbreekt informatie over de stikstofemissie voor alle berekende alternatieven. In hoofdstuk 3 wordt hierop nader ingegaan.

2.1.4 *Aardkundige waarden*

Voor het plan-MER voor het buitengebied van Zijpe adviseert de Commissie een aanscherping van de effectbeschrijving voor aardkundige waarden op te nemen en aan te geven hoe de in het plangebied aanwezige aardkundige waarden op planniveau kunnen worden beschermd. Aanleiding voor dit advies is de mening van de Commissie dat ten onrechte een neutrale score is toegekend aan het aspect, omdat aantasting van de "gaafheid" van het aardkundige monument niet wordt voorkomen door het plan. In hoofdstuk 5 gaan we nader in op de aardkundige waarden.

2.1.5 *Waterkwaliteit*

De Commissie adviseert in de aanvulling ten aanzien van het plan-MER voor het bestemmingsplan "Buitengebied Zijpe" in te gaan op de waterkwaliteit. Aanleiding daarvoor is de huidige waterkwaliteit in de gemeente, waarin de stikstof- en fosfaatgehalten duidelijk boven de gewenste waarden liggen. Bij het ingaan op de waterkwaliteit wordt ook informatie gevraagd over de relatie met de gewenste niveaus en de gevolgen van de waterkwaliteit voor de biodiversiteit en de aquatische ecologie. In hoofdstuk 6 wordt nader ingegaan op de waterkwaliteit.

3 Beoordeling stikstofemissie

Voor het bestemmingsplan Landelijk Gebied Schagen en voor het bestemmingsplan Buitengebied Zijpe zijn dezelfde uitgangspunten gekozen voor de stikstofemissie. In paragraaf 4.1 van de Passende beoordeling is aangegeven dat voor grondgebonden bedrijven (melkveebedrijven) wordt uitgegaan van overige huisvestingsystemen (ligboxenstal) zonder beweiding. Deze zin slaat terug op de uitgangspunten voor het maximale scenario. De hieronder weergegeven uitgangspunten gelden voor beide plangebieden.

Referentiesituatie

In bijlage 2 van het MER is aangegeven dat de feitelijke situatie is benaderd op basis van verhoudingsgetallen die per diercategorie (bv melkkoeien, vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, zoogkoeien, vleeskalveren enz) zijn ontleend aan een vergelijk tussen het vergunde aantal dieren en het aantal dieren dat is geregistreerd bij het CBS. Hiertoe is als eerste (per diercategorie) het verhoudingsgetal per bedrijf bepaald. Vervolgens is op basis van dit verhoudingsgetal per bedrijf per diercategorie het vergunde aantal dieren gecorrigeerd naar het feitelijke aantal dieren. De feitelijke emissie per diercategorie is vervolgens bepaald door het feitelijke aantal dieren van een diercategorie te vermenigvuldigen met de emissiefactor die in de betreffende milieuvergunning voor de betreffende diercategorie is opgenomen. Vervolgens vormt de som van de feitelijke emissies van de verschillende diercategorieën op het bedrijf de feitelijke emissie. Deze emissie is vervolgens ingevoerd in het verspreidingsmodel. Er is kortom per bedrijf een zo goed mogelijke schatting gedaan van de feitelijke emissie.

Maximale scenario

Conform het rapport van commissie van Doorn kunnen op 1,5 ha bouwvlak 250 melkkoeien worden gehouden exclusief vrouwelijk jongvee tot 2 jaar. Op basis van het rapport van de Igo adviescommissie¹ kunnen op 1,5 ha 200 melkkoeien en 140 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar worden gehouden. Op basis van deze rapporten en met in acht name van het gegeven dat op elke locatie een mestvergistingsinstallatie in combinatie met een wkk (warmte-kracht-koppeling) wordt geprojecteerd hebben wij er voor gekozen dat op 2 ha maximaal een veebezetting wordt gehouden van 250 melkkoeien en 175 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar.

Voor de melkrundveehouderij is in de berekeningen voor alle melkrundveehouderijen uitgegaan van standaard ligboxenstallen (overige huisvesting), echter zonder beweiding. Dit betekent dat het uitgangspunt is gehanteerd dat op een melkrundveehouderij de melkkoeien worden gehuisvest in een ligboxenstal en dat de dieren permanent op stal staan. In de Regeling ammoniak en veehouderij is aan een dergelijk systeem een ammoniakemissiefactor van 11,0 kg ammoniak per dierplaats per jaar gekoppeld (worst case emissiefactor). Hiermee is gerekend. Naast melkkoeien worden op melkrundveehouderij in de meeste gevallen ook vrouwelijk jongvee tot 2 jaar gehouden (ter vervanging van de melkveestapel). In de Regeling ammoniak en veehouderij is er voor vrouwelijk jongvee tot 2 jaar slechts 1 ammoniakemissiefactor opgenomen namelijk 3,9 kg ammoniak per dierplaats per jaar. Ten aanzien van het vrouwelijk jongvee tot 2 jaar is dan ook met deze factor gerekend.

Voor het realistische scenario is rekening gehouden met dezelfde ammoniakemissiefactoren als in het maximale scenario, maar is uitgegaan van een ander aantal dierplaatsen. In onderstaande tabel zijn de uitgangspunten samengevat.

¹ Intergewestelijk overleg en bestuurlijke samenwerking van gemeenten uit de regio's Brabant Zuidoost (SRE), Brabant Noordoost (RMB) en Noord- en Midden-Limburg

Scenario	stikstofemissie	dierplaatsen
Huidige situatie	op basis van milieuvergunning	werkelijk aantal dieren o.b.v. milieuvergunning en meitelling
Maximaal scenario	11 kg ammoniak per dierplaats voor melkkoeien en 3,9 kg ammoniak per dierplaats voor vrouwelijk jongvee	maximaal aantal te houden dieren volgens maximaal scenario
Realistisch scenario	11 kg ammoniak per dierplaats voor melkkoeien en 3,9 kg ammoniak per dierplaats voor vrouwelijk jongvee	aantal te houden dieren volgens realistisch scenario

Duinenbijtelling

Er is met andere woorden bij de berekeningen uitgegaan van een worst-case scenario ten aanzien van de emissie per bedrijf. Bij de depositieberekeningen is geen rekening gehouden met een duinenbijtelling die bij Natura 2000-gebieden in de duinen toegepast moet worden bij de berekening van de werkelijke stikstofdepositie. Dit is gezien de methode van effectbepaling ook niet relevant. Bij de bepaling van de effecten van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden zijn het realistische en maximale scenario vergeleken met de berekende feitelijke waarden. Daarbij is opgemerkt dat van verschillende aannamen is uitgegaan, bijvoorbeeld ten aanzien van de stalsystemen en stikstofemissie (zie hierboven). De uitkomsten van de berekeningen zijn niet geschikt om de daadwerkelijke stikstofdepositie te bepalen, maar wel om te vergelijken welke bijdrage de beide scenario's hebben ten opzichte van de (berekende) feitelijke situatie.

In alle gevallen is sprake van een overschrijding van de kritische depositiewaarde (overspannen situatie). Het daarbij optellen van de voorgestelde duinenbijtelling leidt niet tot een verandering van de conclusies. Uitgangspunt blijft een overspannen situatie ten aanzien van de stikstofdepositie, zowel met als zonder duinenbijtelling blijft deze uitgangssituatie gelijk.

De kritische depositiewaarde van het meest stikstofgevoelige habitatype bedraagt 714 mol N/ha/jr. De stikstofdepositiekaarten van het Planbureau voor de Leefomgeving (fig. 2-3 en fig 2-4 in de passende beoordeling) tonen aan dat bijvoorbeeld in Zwanenwater & Pettemerduinen de stikstofdepositie tussen de 775 en 1220 mol N/ha/jr ligt. Daarbij is nog geen rekening gehouden met de duinenbijtelling, omdat deze kaarten zijn vervaardigd voordat het advies werd gegeven rekening te houden met duinenbijtelling (juni 2012). Volgens de notitie voor de duinenbijtelling zou in het algemeen over de duingebieden in Nederland rekening gehouden moeten worden met een bijtelling van ca. 400 mol N/ha/jr. Daarmee wordt over het gehele gebied de stikstofdepositie verder verhoogd.

4 Uitkomsten van het m.e.r. en het bestemmingsplan

4.1 Inleiding

4.1.1 *Proces*

Het plan-MER is voor zowel het bestemmingsplan "Buitengebied Zijpe" als voor het bestemmingsplan "Landelijk Gebied Schagen" in eerste instantie gebaseerd op het voorontwerpbestemmingsplan. In beide gevallen werd bij het voorontwerpbestemmingsplan een Notitie Reikwijdte en Detailniveau gepubliceerd. De uitgangspunten van het voorontwerpbestemmingsplan zijn gebruikt voor de invulling van de in het plan-MER onderzochte scenario's. Het maximale scenario dat in het plan-MER beschreven is, komt dan ook overeen met de mogelijkheden die in het voorontwerpbestemmingsplan werden geboden.

De effecten die in het plan-MER zijn beschreven, waren voor de gemeente aanleiding om de mogelijkheden in het ontwerpbestemmingsplan ten opzichte van het voorontwerpbestemmingsplan te beperken. Met name de invloeden op de Natura 2000-gebieden zijn aanleiding geweest voor deze aanpassingen. Daarbij zijn de spelregels die in het concluderende hoofdstuk van het plan-MER zijn opgenomen (hoofdstuk 7 in beide plan-MERs) gedeeltelijk overgenomen in de bestemmingsplannen. Deze aangepaste regelingen zijn in het plan-MER voor Schagen "natuur- en landschapsalternatief" genoemd en in het plan-MER voor Zijpe "uitvoerbaar alternatief". In het onderstaande wordt in eerste instantie inhoudelijk ingegaan op de elementen die voor beide bestemmingsplannen gelijk zijn. Vervolgens wordt per bestemmingsplan ingegaan op de wijze waarop de spelregels vertaald zijn in het bestemmingsplan en de effecten die op basis daarvan te verwachten zijn. Daarmee wordt een terugkoppeling gegeven over de effecten van het verkleinde voornemen (ten opzichte van het maximale scenario dat is opgenomen in beide plan-MERs).

4.1.2 *Inhoud*

Het plan-MER (en de Passende beoordeling) voor zowel het buitengebied van Zijpe als het landelijke gebied van Schagen concludeert dat potentieel significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden in de omgeving niet uitgesloten kunnen worden, als gevolg van het maximale scenario. Iedere toename van de stikstofdepositie is ten slotte teveel in de reeds overspannen situatie in het Natura 2000-gebied. Door het bestemmingsplan buitengebied Zijpe is de toename van de stikstofdepositie in het maximale scenario voor Zwanenwater & Pettemerduinen meer dan 500 mol N /ha/jr. Voor de andere gebieden ligt de toename wat lager, maar is deze nog altijd hoog (250-500 mol N /ha/jr voor Duinen Den Helder en Callantsoog bijvoorbeeld). Door bestemmingsplan Landelijk Gebied Schagen is de toename van de stikstofdepositie veel beperkter en ligt deze voor het maximale scenario op ca. 5 tot 10 mol N/ha/jr voor Zwanenwater & Pettemerduinen met lokaal een toename van 15 tot 20 mol N/ha/jr. De toename ligt hiermee voor het landelijke gebied Schagen veel lager dan voor het buitengebied Zijpe.

Om te bepalen of sprake is van significant negatieve effecten is getoetst aan de grenzen die hiervoor gehanteerd worden bij de verlening van NB-wetvergunningen door het bevoegde gezag (provincie Noord-Holland). In de verlening van Natuurbeschermingswetvergunningen maakt de provincie Noord-Holland gebruik van twee toetsgrenzen. Deze grenzen worden ook in het planMER benoemd.

De provincie Noord-Holland hanteert een ondergrens van 0,051 mol N/ha/jr als grens voor het toetsen of een vergunning vereist is. Bij een toename van de stikstofdepositie onder de 0,051 mol N/ha/jr is volgens de provincie Noord-Holland geen NB-wetvergunning vereist en kan de activiteit worden uitgevoerd. Bij een toename van de stikstofdepositie boven de 0,051 mol N/ha/jr, maar onder 0,5% van de kritische depositiewaarde van het betreffende habitattype geeft de provincie aan dat een initiatief vergunbaar is. Dit houdt in dat de provincie een vergunning verleent bij een toename tot 0,5% van de kritische depositiewaarde.

Toename stikstofdepositie	Standpunt provincie Noord-Holland
toename < 0,051 mol N/ha/jr	geen NB-wetvergunning noodzakelijk
toename > 0,051 mol N/ha/jr, maar < 0,5% van Kdw	NB-wetvergunning noodzakelijk, situatie wordt als vergunbaar geacht
toename > 0,5% van de Kdw	Nb-wetvergunning noodzakelijk, passende beoordeling moet worden uitgevoerd om vergunbaarheid aan te tonen

De meest stikstofgevoelige habitattypen in de Natura 2000-gebieden die in het planMER in beschouwing zijn genomen kennen een Kritische depositiewaarde (Kdw) van 714 mol N/ha/jr. Een toename tot 3,57 mol N/ha/jr valt daarmee binnen de 0,5% van de meest kritische depositiewaarde voor het gebied.

Voor beide planMERs is voor het maximale scenario uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden die het voorontwerpbestemmingsplan bood. In het maximale scenario ligt de toename van de stikstofdepositie van de ontwikkelingen in beide plangebieden boven de genoemde depositiewaarden. Daarmee kunnen significant negatieve effecten niet worden uitgesloten.

Op basis van deze conclusie zijn de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt aangepast. De uitwerking ervan is in paragraaf 4.1.3 beschreven. Vervolgens gaan wij in paragraaf 4.2 in op het realistische scenario voor Schagen en in paragraaf 4.3 op het realistische scenario voor Zijpe.

4.1.3 Ruimte in het bestemmingsplan

Het voornemen dat in het voorontwerpbestemmingsplan mogelijk werd gemaakt, is op basis van het planMER (voor beide plangebieden) in het ontwerpbestemmingsplan aangepast. In het planMER zijn aanzet hiervoor spelregels geformuleerd. De spelregel die zowel voor Zijpe als voor Schagen is geformuleerd luidt:

Uitbreiding of nieuwbouw van dierverblijven, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverblijven is alleen mogelijk indien is aangetoond dat geen toename van stikstofdepositie op de daarvoor gevoelige habitats in de Natura 2000-gebieden in de omgeving optreedt.

Op basis van deze spelregels is de regeling in het ontwerpbestemmingsplan aangepast. Daarbij is de regeling gericht op een 'stand still' ten aanzien van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden. De spelregel is op de volgende wijze in het bestemmingsplan vertaald:

- Het voorontwerpbestemmingsplan maakt geen onderscheid tussen verschillende vormen van agrarische bedrijven. In het ontwerpbestemmingsplan zijn de bestaande veehouderijen specifiek aangeduid en is geregeld dat geen nieuwe aanduidingen voor veehouderij kunnen worden toegekend binnen het bestemmingsplan.
- Het voorontwerpbestemmingsplan maakt bouwen binnen het bouwvlak mogelijk voor verschillende activiteiten. In het ontwerpbestemmingsplan is hierbij de restrictie opgenomen dat geen nieuwe dierplaatsen gecreëerd mogen worden.
- Het voorontwerpbestemmingsplan maakte via een wijzigingsbevoegdheid een uitbreiding van de agrarische bouwvlakken tot 2 ha. mogelijk. Deze wijzigingsbevoegdheid is ook in het ontwerpbestemmingsplan opgenomen, maar daarbij is opgenomen dat deze niet geldt voor bedrijven met de aanduiding "veehouderij".

Door het toepassen van deze regelingen in het bestemmingsplan zijn de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan vergelijkbaar geworden met het realistische scenario zoals dat in het planMER geschetst is. In de paragrafen 4.2 en 4.3 wordt dit per plangebied nader toegelicht.

4.2 Landelijk gebied Schagen

4.2.1 Mogelijkheden natuur- en landschapsalternatief

Door de opgenomen regels in het bestemmingsplan (zie paragraaf 4.1.3) wordt een 'stand-still' ten aanzien van de stikstofdepositie nagestreefd en bereikt ten opzichte van de huidige, **vergonde** situatie.

Het geheel achterwege blijven van een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de huidige **feitelijke** situatie is echter met het bestemmingsplan niet bereikt. Hieraan liggen twee zaken ten grondslag:

- Het bestemmingsplan biedt de mogelijkheid voor de uitbreiding van de biologische varkenshouderij aan de Westfriesedijk.
- Er bestaat verschil tussen de feitelijke situatie van de stikstofdepositie en de mogelijkheden van de huidige vergunde situatie.

De maximale mogelijkheden die in het ontwerpbestemmingsplan zijn vastgelegd, komen overeen met het realistische scenario dat in het plan-MER is opgenomen. Het realistische scenario leidt tot een toename van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden van over het algemeen tussen 0 en 1 mol N/ha/jr en in een aantal specifieke gebieden tot 2,5 mol N/ha/jr. Dit betreft een beperkte toename, maar gezien de overspannen situatie leidt deze toename wel tot negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden. Uitgaande van de uitgangspunten van het bevoegde gezag (provincie Noord-Holland) voor de verlening van Natuurbeschermingswetvergunningen, kunnen significant negatieve effecten worden uitgesloten als gevolg van het plan (zie ook paragraaf 4.1.2). De bijdrage leidt namelijk tot een toename van minder dan 0,5% van de Kdw, zodat op projectniveau de toename als vergunbaar zou gelden.

Biologische varkenshouderij

De biologische varkenshouderij is in het realistische scenario de belangrijkste bron voor de toename van de stikstofdepositie. Ten behoeve van de uitbreiding van het bedrijf is een verzoek bij de gemeente ingediend voor het vergroten van het bouwvlak, vergezeld van een concrete invulling van het bouwvlak. Tevens is een Natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd (d.d. 23 april 2013) bij de provincie Noord-Holland. De vergunning is nog niet verleend, omdat de provincie de beslistermijn over de vergunning heeft verlengd. De provincie heeft echter aangegeven voornemens te zijn de vergunning te verlenen. In het natuuronderzoek behorende bij het verzoek tot uitbreiding van het bouwvlak is aangetoond dat de uitbreiding van het bedrijf leidt tot een toename van maximaal 0,45 mol N/ha/jr. Daarbij is specifiek rekening gehouden met de plannen voor de varkenshouderij zelf.

Voor de berekening voor het bestemmingsplan zijn de uitgangspunten voor de biologische varkenshouderij minder uitgewerkt meegenomen dan in de berekeningen die in het natuuronderzoek ten behoeve van de Natuurbeschermingswetvergunning zijn uitgevoerd. Dit is ook noodzakelijk, omdat in het plan-MER de maximale mogelijkheden van de bouwvlakken MER onderzocht zijn, in plaats van de precieze uitwerking van het bouwplan voor de varkenshouderij. Bovendien maakt in de berekeningen ten behoeve van dit plan-MER naast de uitbreiding van de varkenshouderij ook een aantal aanvullende ontwikkelingen onderdeel uit van de uitgangspunten. Hierdoor verschillen de uitkomsten van de berekeningen ten behoeve van de NB-wetvergunning voor de varkenshouderij van die ten behoeve van het plan-MER..

Feitelijk versus vergund

Niet alle toename van de stikstofdepositie kan verklaard worden door de biologische varkenshouderij. Tussen de feitelijke veebezetting die berekend is en de vergunde mogelijkheden bestaat ook een duidelijk verschil. Hierdoor ligt de bijdrage van de vergunde situatie tussen 0 mol N/ha/jr en de berekende maximale bijdrage voor het realistische scenario (tot 2,5 mol N/ha/jr). Hierin is bijvoorbeeld ruimte van veehouderijen opgenomen die in de feitelijke situatie (meitelling) minder melkvee hadden dan volgens het aantal dierplaatsen mogelijk is. Aangezien de totale toename van het realistische scenario als vergunbaar aangemerkt kan worden conform de richtlijnen van de provincie Noord-Holland (namelijk minder dan 0,5% van de Kdw), geldt ook dat dit verschil tussen het feitelijke aantal dieren in de berekeningen en het vergunde aantal dierplaatsen voor het gehele plangebied op projectniveau vergunbaar is.

Al met al geldt met de berekende stikstofdepositie voor het realistische scenario dat de toename van de stikstofdepositie niet leidt tot significant negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden. De beoordeling in het planMER (enigszins negatief (-)) geldt ook voor het natuur- en landschapsalternatief, omdat wel een beperkte toename van de stikstofdepositie verwacht kan worden bij de uitvoering van

alle mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, maar significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

4.2.2 Afwijkingsbevoegdheid

In het bestemmingsplan is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen voor het toevoegen van nieuwe dierplaatsen. De afwijkingsbevoegdheid is erop gericht het toevoegen van dierplaatsen in principe niet mogelijk te maken, tenzij er mogelijkheden zijn om de depositie van stikstof in de Natura 2000-gebieden niet te laten toenemen.

De afwijkingsbevoegdheid biedt de mogelijkheid om binnen de bestaande bouwvlakken een toename van het aantal dierplaatsen te realiseren. Daarmee zou een maximaal scenario niet langer tot een stand still ten aanzien van het aantal dieren leiden, maar is toename van het aantal dieren mogelijk. Aangezien geen toename van het bouwvlak mogelijk is - de wijzigingsbevoegdheid voor een bouwvlak tot 2 ha is immers geschrapt voor veehouderijen - is de mogelijke toename van het aantal dierplaatsen binnen het bestemmingsplan beperkt. Bovendien maakt de afweging van de invloed op de Natura 2000-gebieden onderdeel uit van het vergunningverleningstraject. De impact op de Natura 2000-gebieden wordt hiermee niet groter dan in het realistische scenario is onderzocht. Belangrijk is vervolgens te constateren dat er mogelijkheden zijn om het aantal dierplaatsen te laten toenemen bij een specifiek agrarisch bedrijf middels saldering. Dit vraagt echter om projectspecifieke maatregelen, die in het bestemmingsplan verder niet kunnen worden vastgelegd. De afwijkingsbevoegdheid is juist bedoeld om deze maatwerkoplossingen te kunnen realiseren.

Interne saldering

Met interne saldering wordt bedoeld op saldering binnen het bedrijf dat het aantal dierplaatsen wil uitbreiden. Daarbij kan gedacht worden aan het toepassen van verbeterde staltechnieken. Voor de huisvesting van melkrundvee geldt het uitgangspunt dat Best Beschikbare Technieken (BBT) moeten worden toegepast om emissie van stikstof te beperken op het moment dat een nieuwe stal wordt gebouwd of een uitbreiding vanaf 20 dierplaatsen wordt gerealiseerd. In de huidige situatie zijn de stalsystemen nog niet emissie-arm in het Landelijk Gebied van Schagen, zodat een uitbreiding mogelijk kan zijn bij het toepassen van BBT. Daarmee wordt de stikstofemissie (per dier en voor het bedrijf als totaal) verlaagd en kunnen meer dierplaatsen gerealiseerd worden bij een gelijkblijvende of lagere stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden. Het toepassen van BBT is landelijk, wettelijk voorgeschreven (Regeling Ammoniak en Veehouderij). De staltechnieken kunnen niet in het bestemmingsplan geregeld worden, omdat deze niet ruimtelijk relevant zijn. Daarbij is ook de keuze voor het voer en de keuze om wel of niet te beweiden van belang voor de stikstofemissie.

Externe saldering

Naast interne saldering kan ook saldering optreden door het verdwijnen of reduceren van bestaande agrarische bedrijven. Dit houdt in dat bij het verdwijnen van een veehouderij of het krimpen van het aantal dierplaatsen er ruimte ontstaat voor uitbreiding van een ander bedrijf. Hiervoor kan door de gemeente of de milieudienst een salderingsbank bijgehouden worden, maar gezien de regeling in het bestemmingsplan is het ook mogelijk dat een agrarische ondernemer die wil uitbreiden zelf onderhandelingen voert met een ondernemer die wil stoppen. Zij kunnen gezamenlijk komen met een plan, waarbij in totaal de stikstofdepositie op de stikstofgevoelige habitats in de Natura 2000-gebieden (ten minste) niet toeneemt. In het bestemmingsplan is de saldering niet te regelen, maar het bestemmingsplan biedt wel de mogelijkheid een agrarische bestemming van een bedrijf te verwijderen waarvan de agrarische activiteiten zijn gestopt. Deze externe saldering sluit ook aan bij de schaalvergrotingstrend die in de agrarische sector wordt waargenomen in de afgelopen jaren/decennia.

In de gemeente Schagen biedt het actief intrekken van vergunningen weinig soelaas. In het bestemmingsplangebied Landelijk Gebied Schagen zijn slechts drie vergunningplichtige bedrijven aanwezig. Andere agrarische bedrijven zijn meldingsplichtig (minder dan 200 stuks melkvee). Er is geen mogelijkheid meldingen actief in te trekken. Alleen een bestemmingsplanwijziging kan in dat geval leiden tot een saldering. Het bestemmingsplan biedt hiervoor de mogelijkheid, door een

wijzigingsbevoegdheid voor de agrarische bouwvlakken, waarin bijvoorbeeld omzetting naar een woonbestemming mogelijk is.

De salderingsmogelijkheden die bestaan (intern en extern) betreffen maatwerkoplossingen die per geval uitgewerkt moeten worden. Deze mogelijkheden kunnen niet in het bestemmingsplan geborgd worden. Het bestemmingsplan biedt de ruimte om deze maatwerkoplossingen te realiseren met de mogelijkheid om de agrarische bestemming te verwijderen.

4.2.3 Overige milieuaspecten

Doordat de vergroting van de bouwvlakken is uitgesloten in het bestemmingsplan, is ten aanzien van de aspecten landschap en cultuurhistorie en leefbaarheid en gezondheid het natuur- en landschapsalternatief vergelijkbaar met het realistische alternatief dat in het plan-MER is onderzocht. Uit de effectbeoordeling voor landschap en cultuurhistorie blijkt dat dit voor de openheid en de verkavelingsstructuur tot een minder negatieve beoordeling leidt. Voor het overige zijn er geen verschillen tussen de beoordeling van de effecten van de beide scenario's.

4.3 Buitengebied Zijpe

4.3.1 Mogelijkheden uitvoerbaar alternatief

De maximale mogelijkheden die in het ontwerpbestemmingsplan zijn vastgelegd, komen overeen met het realistische scenario dat in het plan-MER is opgenomen. Daarbij is ook de uitbreiding van vijf veehouders betrokken. Het realistische scenario leidt tot een toename van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden van over het algemeen tussen 0 en 5 mol N/ha/jr en in het noordoostelijke deel van het Zwanenwater & Pettemerduinen zeer lokaal tot 10 - 25 mol N/ha/jr. Deze toename is - mede gezien de overspannen situatie - te groot om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten. De toename van de stikstofdepositie ligt boven de grens van 0,5% van de kritische depositiewaarde. Daarmee kunnen significante effecten niet worden uitgesloten.

De toename van de stikstofdepositie is niet slechts te verklaren door de uitbreiding van de vijf veehouderijen. Er bestaat eveneens een verschil tussen het feitelijke aantal dieren en het aantal dierplaatsen dat vergund en beschikbaar is. Door de opgenomen regels in het bestemmingsplan (zie paragraaf 4.1.3) wordt een 'stand-still' ten aanzien van de stikstofdepositie nagestreefd en bereikt ten opzichte van de huidige, vergunde situatie.

Het verschil tussen het feitelijke aantal dieren en de mogelijkheden binnen de vergunningen (zowel op het gebied van milieu als op het gebied van de bouwmogelijkheden) maakt uitbreiding van het aantal dieren mogelijk. Dit is alleen onmogelijk te maken door bestaande rechten in te trekken. Dit tast de bestaande rechten aan, waarmee de rechtszekerheid wordt geschaad. Dit is zeker gezien de handhaving van de agrarische bestemming niet gewenst en nauwelijks te verdedigen.

Bovendien biedt het intrekken van milieuvergunningen geen soelaas. Slechts vier van de 58 veehouderijen hebben een milieuvergunning vanwege het aantal dieren dat gehouden wordt. Deze bedrijven hebben een groter aantal dieren dan de andere bedrijven, namelijk meer dan 200 stuks melkvee. Bovendien is de vraag of intrekking mogelijk is, omdat het vergunde aantal dieren ook vrijwel overeenkomt met het aantal dieren dat feitelijk gehouden wordt. Juist de meldingsplichtige bedrijven (tot 200 stuks melkvee) laten een groter verschil zien tussen het aantal gemelde dieren en het aantal dieren dat feitelijk gehouden wordt. Gezien het kleine aantal bedrijven met een vergunning zou een eventuele intrekking bovendien geen (of slechts een zeer beperkte) bijdrage leveren aan het verlagen van de stikstofdepositie. De overige 54 veehouders zijn op basis van het aantal dieren slechts meldingsplichtig. Op deze meldingen bestaat geen actieve intrekkingmogelijkheid.

4.3.2 **Afwijkingsbevoegdheid**

In het bestemmingsplan voor het Buitengebied Zijpe is een vergelijkbare regeling opgenomen voor het toevoegen van nieuwe dierplaatsen als in het bestemmingsplan Landelijke gebied van Schagen . De afwijkingsbevoegdheid is erop gericht het toevoegen van dierplaatsen in principe niet mogelijk te maken, tenzij er mogelijkheden zijn om de depositie van stikstof in de Natura 2000-gebieden niet te laten toenemen.

De afwijkingsbevoegdheid biedt de mogelijkheid om binnen de bestaande bouwvlakken een toename van het aantal dierplaatsen te realiseren ten opzichte van de huidige mogelijkheden. Daarmee zou een maximaal scenario niet langer leiden tot een stand still ten aanzien van het aantal dieren, maar is toename van het aantal dieren mogelijk ten opzichte van het vergunde aantal dieren. Aangezien geen toename van het bouwvlak mogelijk is - de wijzigingsbevoegdheid voor een bouwvlak tot 2 ha geldt immers niet voor veehouderijen - is de mogelijke toename van het aantal dierplaatsen binnen het bestemmingsplan beperkt. Bovendien maakt de afweging van de invloed op de Natura 2000-gebieden onderdeel uit van het vergunningverleningstraject. De impact op de Natura 2000-gebieden wordt hiermee niet groter dan in het realistische scenario is onderzocht.

Belangrijk is vervolgens te constateren dat er mogelijkheden zijn om het aantal dierplaatsen te laten toenemen bij een specifiek agrarisch bedrijf middels saldering. Dit vraagt echter om projectspecifieke maatregelen, die in het bestemmingsplan verder niet kunnen worden vastgelegd. De afwijkingsbevoegdheid is juist bedoeld om deze maatwerkoplossingen te kunnen realiseren. Deze mogelijkheden zijn voor Schagen toegelicht in paragraaf 4.2.2 en gelden ook voor het bestemmingsplan Buitengebied Zijpe evenzeer als voor het bestemmingsplan Landelijk gebied Schagen. De afweging van de invloed op de Natura 2000-gebieden maakt onderdeel uit van het vergunningverleningstraject. Interne saldering is ook mogelijk in de situatie van het buitengebied Zijpe. Ook hier kunnen nieuwe emissie-armere stalsystemen - eventueel gecombineerd met beweiding en wijzigingen in het voer - worden gerealiseerd. Hiervoor wordt op het niveau van het bedrijf zelf gekeken naar de nieuwe stikstofdepositie ten opzichte van de oude situatie. Daarbij is het mogelijk dat in de nieuwe situatie met meer dieren een gelijkblijvend of lager niveau van stikstofemissie wordt bereikt, waarmee ook de stikstofdepositie gelijk blijft of vermindert. Ook voor externe saldering zijn gelijke mogelijkheden beschikbaar als voor het Landelijk gebied van Schagen.

De salderingsmogelijkheden die bestaan (intern en extern) betreffen maatwerkoplossingen die per geval uitgewerkt moeten worden. Deze mogelijkheden kunnen niet in het bestemmingsplan geborgd worden. Het bestemmingsplan biedt de ruimte om de maatwerkoplossingen te realiseren met de mogelijkheid om de agrarische bestemming te verwijderen.

4.3.3 **Overige spelregels**

Naast de spelregel ten aanzien van de stikstofdepositie is voor het buitengebied van Zijpe nog een viertal andere spelregels opgenomen die onderdeel uitmaken van het "uitvoerbaar alternatief". De benoemde spelregels zijn:

- *Uitbreiding of nieuwbouw van dierverblijven, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverblijven is alleen mogelijk indien op basis van het beplantingsplan de landschappelijke inpassing ervan is aangetoond.*
- *Het beplantingsplan moet binnen 1 jaar na realisatie van de bebouwing zijn gerealiseerd.*
- *Uitbreiding of nieuwbouw van dierverblijven, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverblijven is alleen mogelijk indien is aangetoond dat de activiteit niet leidt tot onevenredige aantasting van de milieuhygiënische situatie.*
- *Uitbreiding of nieuwbouw van dierverblijven, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverblijven is alleen mogelijk indien een lichtplan is ingediend waaruit blijkt dat lichthinder/lichtvervuiling wordt beperkt.*

Deze spelregels zijn overgenomen in het bestemmingsplan. De effecten op landschap, geur en lichthinder zijn hiermee als neutraal (0) te beoordelen voor het uitvoerbaar alternatief, omdat de mitigerende maatregelen de effecten benoemd in het planMER tegengaan.

4.4 Conclusie beide bestemmingsplannen

Met de wijziging van het bestemmingsplan tussen voorontwerp en ontwerp, is met andere woorden een belangrijke beperking voor de potentiële uitstoot van stikstof bereikt. Het onmogelijk maken van omschakeling van een andere agrarische sector naar veehouderij, het verwijderen van de wijzigingsbevoegdheid voor vergroting van het bouwvlak voor veehouderijen en het beperken van de mogelijkheden om nieuwe dierplaatsen te realiseren, leiden tot een belangrijke beperking van de potentiële stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden. Het verschil tussen de feitelijke situatie en de vergunde situatie van de veehouderijen, maakt het echter mogelijk nog een uitbreiding van het aantal dierplaatsen te realiseren ten opzichte van de feitelijke situatie (zie ook paragraaf 4.5).

4.5 Alternatief zonder toename stikstofdepositie

Uit het bovenstaande blijkt dat een alternatief zonder toename van stikstofdepositie (ten opzichte van de huidige, feitelijke situatie) niet mogelijk is voor de plangebieden, omdat de huidige rechten voor het houden van dieren groter zijn dan de feitelijke veebezetting en sprake is van een overspannen situatie ten aanzien van de stikstofdepositie.

Voor Schagen geldt dat de bijdrage aan de stikstofdepositie zodanig beperkt is, dat deze bijdrage voor een Natuurbeschermingswetvergunning zou leiden tot een verleende vergunning (de bijdrage wordt vergunbaar geacht). Het natuur- en landschapsalternatief leidt daarmee niet tot significant negatieve effecten, maar enig negatief effect is niet uit te sluiten.

Voor het buitengebied Zijpe leidt het bestemmingsplan tot een grotere toename van de stikstofdepositie. Ook hier is een stand still voor de stikstofdepositie ten opzichte van de feitelijke situatie niet te garanderen door het bestemmingsplan. Ten opzichte van de vergunde situatie is deze stand still wel gerealiseerd door het bestemmingsplan aan te passen. Het bestemmingsplan biedt echter geen verdere mogelijkheden om de toename van het aantal dieren te beperken.

Een andere mogelijkheid bestaat uit het beperken van de impact van de stikstofdepositie op de stikstofgevoelige habitats. Dit is mogelijk door herstelmaatregelen in de Natura 2000-gebieden zelf. Het realiseren van herstelmaatregelen kan niet in het bestemmingsplan vastgelegd worden. Voor het bestemmingsplan Landelijk gebied Schagen zijn deze maatregelen niet te borgen, omdat de Natura 2000-gebieden buiten de plangrenzen liggen. Voor het bestemmingsplan buitengebied Zijpe geldt dat het bestemmingsplan zich niet verzet tegen het uitvoeren van herstelmaatregelen. Daarbij kan aansluiting gezocht worden bij de beheerplannen die voor de Natura 2000-gebieden in ontwikkeling zijn. Ook voor het bestemmingsplan Buitengebied Zijpe geldt dat alleen mogelijkheden bestaan ten aanzien van de gebieden die binnen de plangrenzen liggen.

Er is met andere woorden op planniveau geen mogelijkheid om een alternatief zonder toename van stikstofdepositie te realiseren. Bij concrete aanvragen zijn echter uitwerkingmogelijkheden beschikbaar die de regeling die in het bestemmingsplan is opgenomen niet onmogelijk maakt (zie hiervoor ook paragraaf 4.3.2).

5 Aardkundige waarden

In het plangebied van het bestemmingsplan Zijpe liggen zowel aardkundig waardevolle gebieden als aardkundige monumenten. Zowel de provincie als de gemeente maken onderscheid tussen beide gebieden. Voor de provincie geldt dat de aardkundige waarden zijn opgenomen in de PRVS (Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie), waarmee het rekening houden met deze waarden is voorgeschreven. De aardkundige monumenten zijn opgenomen in de Provinciale Milieuverordening. Hieronder wordt ook onderscheid gemaakt tussen beide soorten aardkundige waarden en de regelingen die hiervoor getroffen zijn.

Aardkundig waardevolle gebieden

Ter plaatse van de aardkundig waardevolle gebieden (zie figuur 4.9 in het plan-MER Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe) zijn in het realistische scenario geen vergrotingen van het bouwvlak toegestaan. In het maximale scenario zijn wel vergrotingen van het bouwvlak toegestaan. Terecht concludeert de commissie dat geen neutrale score ten aanzien van deze aardkundige waarden gegeven mag worden op basis van de regels van de PRVS.

De neutrale beoordeling ten aanzien van de aardkundig waardevolle gebieden wordt echter gehandhaafd. In het bestemmingsplan is namelijk een dubbelbestemming "Waarde - Aardkundig Waardevol Gebied" opgenomen, waarmee de bescherming van de aardkundige waarden is geborgd. Deze dubbelbestemming stelt aanvullende eisen ten aanzien van de bescherming van de aardkundige waarden. Voordat werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden waarmee de bodem wordt geroerd, moet aangetoond worden dat de aardkundige waarden niet worden verstoord.

Aardkundig monument

In de provincie Noord-Holland zijn de aardkundige monumenten expliciet aangewezen. Deze gebieden kennen een andere bescherming dan de aardkundig waardevolle gebieden. Deze gebieden zijn wel benoemd in de provinciale structuurvisie, maar nader beschermd door middel van de Provinciale Milieuverordening. Op grond van de Provinciale Milieuverordening moet een ontheffing worden aangevraagd voor activiteiten die mogelijk de waarde van een aardkundig monument aantasten.

De ontwikkelingen die het bestemmingsplan Buitengebied Zijpe mogelijk maakt in het aardkundige monument dat in de gemeente aanwezig is betreffen de uitbreidingen op de Onderzoekslocatie Petten (OLP). Het gaat daarbij om mogelijkheden voor de bouw van faciliteiten op het terrein. Dit betekent dat voorafgaand aan bouwactiviteiten een ontheffing van de provinciale milieuverordening verkregen moet worden. In het bestemmingsplan zijn deze waarden beschermd met een dubbelbestemming "Waarde - Aardkundig Waardevol Gebied". Dit betekent dat het bestemmingsplan de bescherming van de aardkundige waarden borgt. De uitbreidingsmogelijkheden van de OLP leiden potentieel tot aantasting van deze waarden. Bovendien maakt de provincie een afweging ten aanzien van het verlenen van een ontheffing. De mogelijke effecten op het aardkundig monument worden dan ook als neutraal (0) beoordeeld, omdat het bestemmingsplan de bescherming van de waarden borgt. Dit geldt zowel voor het realistische als het maximale scenario. De afweging van de werkelijke aantasting, de mogelijke maatregelen daartegen en de waarde van de aardkundige waarden op het terrein van OLP zullen in een ontheffingsprocedure voor de bouwplannen uitgewerkt moeten worden.

Mogelijke maatregelen om aantasting van het aardkundige monument te voorkomen of te beperken bestaan uit de mogelijkheden om te bouwen in delen van het gebied waarin de aardkundige waarden reeds zijn aangetast (zoals wellicht op bepaalde delen van het terrein van OLP) of het bouwen met technieken die niet dieper reiken dan de eerste meter van de bodem (de eerste meter geldt als minimale aantasting). Aangezien de bouwactiviteiten nog niet concreet uitgewerkt zijn, wordt in het bestemmingsplan hiervoor niets nader geregeld. Naast de bescherming in de vorm van de aanduiding "Waarde - Aardkundig Waardevol Gebied", treedt de provincie ten aanzien van de aardkundige monumenten op als bevoegd gezag.

6 Waterkwaliteit

Bij de beschrijving van de bestaande situatie van het milieu en de autonome ontwikkeling (hoofdstuk 4 van het plan-MER) van het bestemmingsplan Buitengebied Zijpe is informatie opgenomen over de huidige waterkwaliteit. Met name de situatie ten aanzien van gewasbescherming en stoffen die daaruit in het oppervlaktewater terecht komen zijn van belang voor de beschrijving van de situatie van de waterkwaliteit in het plangebied.

In aanvulling op hetgeen in het plan-MER beschreven is over de waterkwaliteit is in deze aanvulling gebruik gemaakt van de voortgangsrapportage (VGR) van het Landelijk Milieuoverleg Bloembollen, meetjaar 2010. Aan het Landelijk Milieuoverleg Bloembollen nemen diverse partijen deel, zoals ministeries, provincies, de Unie van Waterschappen en diverse productschappen. Een van de zaken die in de voortgangsrapportage wordt benoemd is de monitoring van de waterkwaliteit. Hierbij wordt een vergelijking gemaakt met het Maximaal Toelaatbaar Risico (MTR), dat in de Vierde Nota Waterhuishouding is vastgesteld voor concentraties stikstof (N) en Fosfor (P), resp. 2,2 mg/l en 0,15 mg/l.

De voortgangsrapportage voor het meetjaar 2010 laat zien dat de concentratie fosfor in het oppervlaktewater in het Noordhollandse zandgebied is afgenomen in de afgelopen jaren. De concentratie fosfor bevindt zich hier rond of net onder de MTR. Voor stikstof is nog altijd een te hoge concentratie in het oppervlaktewater aanwezig. Het percentage overschrijdingen laat echter in de achterliggende jaren (vanaf begin 21^e eeuw) een dalende trend zien, waarbinnen overigens jaarlijkse fluctuaties zichtbaar zijn (toe- en afnames binnen een algemeen dalende trend). De nutriëntengehaltes in het oppervlaktewater in gebieden met geconcentreerde bollenteelt worden gedeeltelijk bepaald door emissies uit de bollenteelt. Andere factoren die de gehalten in het oppervlaktewater beïnvloeden zijn nalevering uit de bodem, atmosferische depositie, emissies uit andere teelten, overstorten, zuiveringsinstallaties en de kwaliteit van het inlaatwater en kwelwater.

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier houdt in de beleidsdoelstellingen een stand-still voor de waterkwaliteit ten opzichte van het referentiejaar 2000 aan. Het Hoogheemraadschap geeft aan dat geen structurele verslechtering zichtbaar is ten opzichte van 2000². Wel worden fluctuaties in de waterkwaliteit waargenomen.

De waterkwaliteit wordt beïnvloed door het gebruik van meststoffen in de bollenteelt, maar ook door opgebouwde concentraties in de bodem (nalevering) en andere bronnen als atmosferische depositie, overstorten, kwelwater e.d. (zie ook hierboven). De dalende trend in de concentraties stikstof en fosfor in het oppervlaktewater worden veroorzaakt door ontwikkelingen in de teelt en mestwetgeving.

Het bestemmingsplan heeft nauwelijks invloed op de ingezette dalende trend. De regelgeving voor het gebruik van meststoffen en de potentiële belasting van stoffen op het oppervlaktewater wordt door de regeling in het bestemmingsplan niet gewijzigd. Het oppervlaktewater wordt in standgehouden en de mogelijkheden voor de bollenteelt worden niet verder uitgebreid. Een verbetering van de waterkwaliteit is binnen de mogelijkheden van het bestemmingsplan (ruimtelijk relevante regelgeving) niet verder te borgen. Daarmee blijft de situatie ten opzichte van de bestaande waterkwaliteit ongewijzigd en vormt het bestemmingsplan geen belemmering voor een verdere verbetering van de waterkwaliteit.

² Schriftelijke mededeling d.d. 17 september 2013, de heer W. Smid, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier